

Bruxelles, 18. studenoga 2016.
(OR. en)

14463/16

**Međuinstitucijski predmet:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

IZVJEŠĆE

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 - COM(2015) 615 final
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredaba država članica u pogledu zahtjevâ za pristupačnost proizvoda i usluga – izvješće o napretku

UVOD

Budući da su početne rasprave o prijedlogu Europskog akta o pristupačnosti (EAP) održane tijekom prethodnog semestra¹, rasprave su se tijekom slovačkog predsjedanja bazirale na preispitivanju različitih prijedloga predsjedništva u vezi s izradom teksta. Radna skupina posvetila je šest dana sastanaka tom predmetu tijekom drugog semestra.

Znatan broj delegacija zadržao je opće analitičke rezerve na prijedlog. Slično tome, nekoliko delegacija naznačilo je da još ispituju prijedloge slovačkog predsjedništva u vezi s izradom teksta. Delegacije Danske, Malte i Ujedinjene Kraljevine uložile su parlamentarne analitičke rezerve.

¹ Prvo izvješće o napretku, dokument 9627/16, predstavljen je u lipnju 2016. za sastanak Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EPSCO).

PRISTUP SLOVAČKOG PREDSJEDNIŠTVA

Naglasak je prvenstveno stavljen na pitanja od ključne važnosti za napredak rasprava, među ostalim na pojašnjenje područja primjene Komisijina prijedloga (članak -1. (novi članak) i članak 1.) i definicije (članak 2.). Konkretno, predsjedništvo je nastojalo poboljšati pravnu jasnoću u tekstu te izbjeci svako preklapanje ili svaki sukob s postojećim zakonodavstvom Unije. Vodeći računa i o tome da je znatan broj delegacija zadržao opće analitičke rezerve o prijedlogu, predsjedništvo je pri unošenju izmjena u tekst usvojilo postupni pristup. Raspravljalo se o svim člancima i odgovarajućim uvodnim izjavama te je tekst njih nekoliko preoblikovan.

Predsjedništvo je predložilo sljedeće glavne horizontalne promjene teksta:

Uporaba definicije iz Konvencije UN-a. Prijedlog je dio provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Definicija upotrijebljena u prijedlogu stoga je usklađena s definicijom izraza „osobe s invaliditetom” koji se nalazi u Konvenciji UN-a. Međutim, u tekstu predsjedništva ujedno se ističe da sve osobe s tjelesnim oštećenjem, trajnim ili privremenim, a ne samo osobe s invaliditetom, mogu imati koristi od povećane pristupačnosti proizvodima i uslugama.

Usredotočivanje na cilj prijedloga povezan s unutarnjim tržištem. U novom članku o „predmetu” akta (članak -1) utvrđuje se svrha Nacrta direktive, te se osobito pojašnjava činjenica da se Europskim aktom o pristupačnosti namjeravaju ukloniti prepreke u unutarnjem tržištu koje proizlaze iz potencijalno nepodudarnih zahtjeva za pristupačnost koje utvrđuju različite države članice te spriječiti nastajanje tih prepreka. Iako je predloženo područje primjene, povezano s drugim aktima Unije (članak 1. stavak 3.), isto kao u tim pravnim aktima te se njime obuhvaća i više od popisa posebnih proizvoda (članak 1. stavak 1.) i usluga (članak 1. stavak 2.) navedenih u Europskom aktom o pristupačnosti, predsjedništvo je slijedom zahtjeva brojnih delegacija predložilo da bi EAP trebalo strogo ograničiti na posebne proizvode i usluge već obuhvaćene područjem primjene EAP-a. Tako bi se po prijedlogu predsjedništva primjena članka 1. stavka 3. ograničila na akte Unije u kojima su uključene obvezne odredbe o pristupačnosti. Osim toga, zahtjevi za pristupačnost trebali bi se primjenjivati samo u pogledu tih akata Unije u odnosu na proizvode i usluge obuhvaćene člankom 1. stavkom 1. te člankom 1. stavkom 2. EAP-a.

Pojašnjenje dobrovoljnih zahtjeva za pristupačnost u pogledu izgrađenog okružja. Države članice mogu odlučiti da bi se za određene usluge uključene u EAP-u (prijevoz putnika, bankarsko poslovanje s građanstvom, telefonija/elektroničke komunikacije) zahtjevi za pristupačnost utvrđeni EAP-om trebali primjenjivati i na izgrađeno okružje kojim se koriste klijenti tih usluga. Predsjedništvo je stavilo tu odredbu o „poticanju” u odvojeni članak 3.a radi pojašnjenja njegove dobrovoljne naravi. Međutim, ako se navedene usluge pružaju na temelju drugih akata Unije, države članice morat će primijeniti sve obvezne zahtjeve za pristupačnost u pogledu izgrađenog okružja obuhvaćene tim aktima Unije.

Smanjenje financijskog i administrativnog opterećenja za gospodarske subjekte i relevantna tijela, uključujući tijela za nadzor tržišta i Komisiju. Mnoge delegacije smatrale su da bi se odredbama iz Komisijina prijedloga stvorilo znatno administrativno i financijsko opterećenje. Predsjedništvo je predložilo nekoliko načina za smanjenje opterećenja kojemu su izloženi gospodarski subjekti, nadležna tijela, tijela za nadzor tržišta i Komisija. Konkretno, predložilo je ograničenje vremenskog okvira za primjenu određenih odredbi EAP-a.

Predsjedništvo je željelo osigurati dovoljno vremena pružateljima usluga ili nadležnim tijelima za prilagodbu zahtjevima za pristupačnost iz EAP-a, uključujući odredbe o očuvanju prava i obveza koje proizlaze iz dugoročnih ugovora sklopljenih prije predloženog datuma stupanja na snagu EAP-a (vidi članak 27.a (novi članak)). Na primjer, pružateljima usluga bilo bi dopušteno da se nastave koristiti samoposlužnim terminalima do kraja njihova ekonomski korisnoga vijeka trajanja ili dok ne budu potpuno amortizirani (vidi članak 27.a (novi članak)).

U tekstu je također pojašnjeno da EAP ne bi imao nikakav retroaktivan učinak. Drugim riječima, trebalo bi ga primjenjivati samo na proizvode stavljene na tržište ili usluge pružene nakon početka datuma primjene. Ista vremensko ograničenje primjenjuju se u odnosu na pozive na nadmetanje, programe i prometne infrastrukture koje će se nabavljati, usvojiti/provesti ili izgraditi nakon datuma primjene Direktive. Osim toga, predsjedništvo je predložilo i smanjenje obveza povezanih s pripremom i podnošenjem obavijesti o primjeni zaštitnih klauzula te je predložilo ukidanje obveze vođenja registra sa svim pritužbama o navodnim neusklađenostima proizvoda sa zahtjevima za pristupačnost.

Prilagodba novog zakonodavnog okvira i mjera nadzora tržišta na temelju Uredbe (EZ) 765/2008 u vezi sa zahtjevima za pristupačnost sadržanima u EAP-u. U Komisijinu prijedlogu slijedi se pristup iz novog zakonodavnog okvira u pogledu usklađivanja proizvoda. U propisni format novog zakonodavnog okvira također su uključene odredbe o „ozbiljnim rizicima” za zdravlje, sigurnost, okoliš ili neki drugi javni interes. Međutim, u tekstu predsjedništva (članak 17. (stavak -1)) pojašnjava se da neusklađenost sa zahtjevima za pristupačnost iz EAP-a ne bi trebala predstavljati ozbiljan rizik u smislu Uredbe (EZ) 765/2008 i drugih direktiva novog zakonodavnog okvira u vezi s proizvodima. Štoviše, predsjedništvo je izričito navelo da najstrože mjere koje tijela za unutarnje tržište mogu nametnuti, poput opoziva ili povlačenja proizvoda s tržišta, treba primjenjivati samo kao krajnje mjere.

Reorganizacija Priloga I. Predsjedništvo nije predložilo bitne promjene sadržaja Priloga I. u vezi sa zahtjevima za pristupačnost proizvodima i uslugama, ali je tekst tog Priloga znatno pojednostavnjen. Delegacije su uglavnom pozdravile to pojednostavnjenje.

PRIJEDLOZI U VEZI S IZRADOM TEKSTA O RAZLIČITIM PROIZVODIMA, USLUGAMA i AKTIMA UNIJE

Predsjedništvo je iznijelo sljedeće konkretne prijedloge o posebnim sektorima, proizvodima, uslugama i drugim elementima Nacrta direktive:

pojašnjeno je područje primjene u pogledu **proizvoda obuhvaćenih EAP-om** (članak 1. stavak 1.). Taj dio teksta općenito nije bio smatran spornim. Međutim, u nekoliko navrata raspravljalo se o izrazu „napredna računalna sposobnost”. Na primjer, delegacije su izjavile da će o tehnološkom razvoju ovisiti što će se smatrati „naprednim”. S obzirom na te rasprave, predsjedništvo je predložilo definiciju „napredna računalna sposobnost” osmišljenu kako bi se gospodarskim subjektima i korisnicima pristupačne opreme pomoglo prepoznati situacije u kojima bi se moglo razumno očekivati da su funkcije pristupačnosti nužne za opremu.

Odredbe o **uslugama obuhvaćenima EAP-om** (članak 1. stavak 2.) promijenjene su u velikoj mjeri. Većina usluga obuhvaćenih prijedlogom o EAP-u već je uređena na razini Unije, osobito prometne usluge, audiovizualne usluge i usluge elektroničke komunikacije. Međutim, u tim propisima nalazi se samo ograničen broj odredbi o pristupačnosti. Prijedlozima u vezi s izradom teksta namjerava se pojasniti koji su aspekti tih usluga obuhvaćeni područjem primjene (članak 1.) te kako ih definirati (članak 2.). Tekst je posebno bio izmijenjen kako bi se pojasnilo da su **samo određeni aspekti prometnih usluga** obuhvaćeni Direktivom EAP (članak 1. stavak 2. točka (c)) U tekstu se sada nalaze **poveznice između usluge i „s njome povezane opreme upotrijebljene u pružanju usluge”** (vidjeti npr. članak 1. stavak 2. točke (a), (b), (c) podtočku ii. i točku (e)). Pojašnjen je i članak 1. stavak 2. točka (b) jer se u postojećem tekstu spominju samo „usluge kojima se pruža pristup uslugama audiovizualnih medija”, a ne i same audiovizualne usluge (definicija iz članka 2. stavka 6.a).

U članku 2. dodan je određen broj **novih definicija** („usluga”, „pružatelj usluge”, „bankarsko poslovanje s građanstvom”, različite prometne usluge, „računalna oprema”, „operativni sustavi” itd.).

Dodavanjem odredbi u članak 1. i članak 3. (vidjeti posebno članak 3. stavci od 11. do 15.) predsjedništvo je ujedno nastojalo **ukloniti moguće sukobe između Direktive EAP i prava Unije za taj sektor** u kojemu je već predviđena pomoć osobama sa smanjenom pokretljivošću, kao i u nekim drugim zahtjevima za pristupačnost u prometnom sektoru.

Pozivanje ne obveze pristupačnosti za **internetske stranice** ažurirano je nakon donošenja Direktive o pristupačnosti interneta.²

Delegacije su raspravljale o različitim aspektima **e-knjiga**, među ostalim o pitanju je li e-knjiga usluga ili proizvod. Slijedom tih rasprava zaključeno je da je prikladno uključiti definiciju e-knjige u tekst.

Nekoliko delegacija izrazilo je zabrinutost zbog potencijalno visokih troškova zahtjeva za pristupačnost za pružatelje usluga u području **e-trgovine**, osobito mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća.

² Tom se Direktivom utvrđuju zahtjevi za pristupačnost javnim internetskim stranicama. Uskoro će biti objavljena u Službenom listu.

Naširoko se raspravljalo o članku 1. stavku 3. koji se odnosi na područje primjene i poglavlju VI. (članci od 21. do 23.) o **zahtjevima za pristupačnost u ostalom zakonodavstvu Unije**. U nizu nedavnih akata Unije (o javnoj nabavi, o fondovima EU-a za razdoblje financiranja od 2014. do 2020., o natječajima za javne prometne usluge i o prometnoj infrastrukturi) spominje se „pristupačnost” (ili s obveznim ili s dobrovoljnim zahtjevima), ali samo u općenitom smislu. Prijedlogom Komisije obuhvaćeno je upućivanje na niz takvih akata Unije. Neke delegacije predložile su uklanjanje svih ili samo nekih odredbi kojima se upućuje na druge akte Unije, dok su druge delegacije smatrale da bi drugi akti Unije trebali biti uređeni samo u odnosu na proizvode i usluge koji su inače obuhvaćeni Direktivom EAP. Predsjedništvo je umetnulo stavak (članak 1. stavak 3.-a) kojim se određuje da će pristupačni proizvodi i usluge koji podliježu drugim aktima Unije biti obuhvaćeni samo ako također podliježu području primjene EAP-a kako je pojašnjeno u članku 1. stavcima 1. i 2. Osim toga prijedlozima u vezi s izradom teksta ograničava se područje primjene EAP-a na zakonodavstvo Unije s *obveznim* odredbama o pristupačnosti.

ZAKLJUČAK

Delegacije su dobro prihvatile prijedloge predsjedništva³ jer se njima pozornost usmjerava na glavne razloge za zabrinutost koje su delegacije izrazile, uključujući poboljšanje pravne sigurnosti, smanjenje administrativnog i financijskog opterećenja te uvjerenje da se EAP ne preklapa s drugim aktima Unije.

Iako su rasprave tijekom slovačkog predsjedanja bile usredotočene na ključne dijelove teksta (područje primjene, definicije, prijelazne mjere), bit će potrebno dalje razgovarati i o drugim aspektima te im posvetiti pozornost. Konkretno, poglavlje IV. o normama i tehničkim specifikacijama još nije pomno preispitano. U zadnjoj fazi rasprava, niz delegacija predstavio je detaljne prijedloge u vezi s izradom teksta koji će biti uzeti u obzir u predstojećem radu.

Budući da stajališta određenog broja država članica još nisu poznata (države moraju dovršiti analizu prijedloga), slovačko predsjedništvo i predstojeće malteško predsjedništvo namjeravaju pripremiti zajednički upitnik radi osmišljavanja smjernica za budući smjer pregovora.

Tijekom sljedećeg semestra, pripremna tijela Vijeća nastavit će rad na stajalištu Vijeća s ciljem započinjanja pregovora s Europskim parlamentom za koji se očekuje da će svoje stajalište oblikovati u prvoj polovici 2017.

³ Najnoviji skup prijedloga u vezi s izradom teksta koji je izložilo predsjedništvo nalazi se u dokumentu 14095/16.